

Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim

Preambuła

Każde dziecko wymaga opieki i troski, w tym ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Jest niedopuszczalne, aby dziecko doznawało jakiegokolwiek formy krzywdzenia. Podstawową zasadą działań podejmowanych przez wszystkich pracowników naszej szkoły, jest podmiotowe traktowanie uczniów oraz brak zgody na ich krzywdzenie.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. Dziecko – dzieckiem jest każda osoba do momentu ukończenia 18. roku życia.
2. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentowania dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny/rodzic zastępczy.
3. Przemoc fizyczna – działanie wobec dziecka, które powoduje uraz fizyczny, na przykład: bicie go, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, grożenie, kopanie.
4. Przemoc psychiczna – przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja z dzieckiem obejmująca zarówno działanie, jak i zaniechanie, na przykład: zawstydzanie, upokarzanie, straszenie. Przemocą jest także narażanie dziecka na bycie świadkiem przemocy.
5. Przemoc seksualna – podział na przemoc seksualną z dotykiem i bez dotyku – każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem, m.in.: zachęcanie dziecka do rozbierania się, zachęcanie dziecka do wysyłania nagich zdjęć, dotykania się w miejsca intymne, zwracanie uwagi na intymne miejsca dziecka, zawstydzanie dziecka tematyką seksualną, nawiązywanie relacji z dzieckiem za pomocą systemu teleinformacyjnego w celu uwiedzenia go i wykorzystania seksualnego.

6. Przemoc rówieśnicza – ze szczególnym uwzględnieniem formy przemocy online, na przykład: szydzenie z wyglądu, z choroby, z dysfunkcji, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika, namawianie do przestępstwa, wyśmiewanie, używanie przemocy fizycznej.
7. Zaniechanie – stałe niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka w tym potrzeb emocjonalnych, na przykład: zaniechanie obszarów opieki zdrowotnej, edukacji, odżywiania czy zapewnienia bezpiecznych warunków życia.
8. Personel – każdy pracownik szkoły, bez względu na formę zatrudnienia w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz, osoba sprzątająca lub każda inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma choćby potencjalny, kontakt z dziećmi.
9. Zespół interdyscyplinarny - to zespół powoływany przez władze samorządowe (wójta, burmistrza albo prezydenta miasta) w ramach realizowania przedsięwzięć na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi. Mogą w nim ponadto uczestniczyć prokuratorzy oraz przedstawiciele podmiotów innych niż wymienione.
10. Zespół Interwencyjny - zespół powołany przez dyrektora szkoły w skomplikowanych przypadkach. W skład zespołu wchodzi: osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich tj. pedagog, psycholog, nauczyciele uczący dziecko, dyrektor, pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie czynników ryzyka krzywdzenia dzieci i reagowanie na nie

1. Pracownicy szkoły posiadają niezbędną wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci (zał. nr 1).
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy szkoły przekierowują sprawę do pedagoga/psychologa, ci natomiast podejmują rozmowę z rodzicami lub opiekunami prawnymi dziecka, przekazując informacje na temat dostępnej formy wsparcia i motywowania ich do

szukania dla siebie pomocy. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka w ramach organizacji szkoły, pracownicy i współpracownicy przekazują tę informację kierownictwu szkoły.

3. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko.
4. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń oraz prowadzącą rejestr spraw zgłaszanych jest pedagog szkolny.
5. Informacje w rejestrze obejmują: datę, personalia osoby zgłaszającej, personalia dziecka, krótki opis sprawy, planowane kroki i ustalenia.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. W przypadku zauważenia przez pracownika szkoły, opiekuna lub inną osobę, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi lub osobom odpowiedzialnym za Standardy Ochrony Małoletnich.
2. Każde dziecko, które doświadczy krzywdzenia, ma prawo do poinformowania dyrektora szkoły lub pedagoga/psychologa placówki, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o przeprowadzony z nim wywiad oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie.
3. Dyrektor lub osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o tym podejrzeniu.
4. Dyrektor lub osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, przeprowadza rozmowy:
 - 4.1. ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka,
 - 4.2. z rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka,
 - 4.3. z dzieckiem, w obecności pedagoga, psychologa lub wychowawcy klasy,
 - 4.4. z podejrzanym o krzywdzenie.
5. W przypadku pracownika pedagogicznego konsekwencje wynikają z przepisów Karty

Nauczyciela, natomiast w przypadku pracownika obsługi, wynikają one z Kodeksu Pracy.

W sytuacji przemocy rówieśniczej, pedagog/psycholog/wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem stosującym przemoc, omawiającą jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach jego czynów, wynikających ze Statutu Szkoły. Jeżeli rodzice są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, pedagog/psycholog placówki wszczyna procedurę założenia Niebieskiej Karty. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, rozpoczyna się procedurę zgłoszenia sprawy do prokuratury oraz Sądu Rodzinnego. Osobą odpowiedzialną do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego jest dyrektor szkoły.

6. Po zastosowaniu procedur, każdorazowo, w sposób dostosowany do konkretnego przypadku, ustala się plan wsparcia małoletniego. Wsparcie może obejmować w szczególności pomoc psychologiczną, medyczną oraz prawną.
7. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz dziecka, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - zdyscyplinowanie krzywdzącego - forma zależy od tego, kim jest krzywdzący,
 - wsparcia, jakie placówka zaoferuje dziecku,
 - skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
8. Z każdego przypadku krzywdzenia sporządza się kartę interwencji (zał. nr 2). Karta winna zawierać opis stanu faktycznego oraz opis podjętych działań.
9. Karty interwencji przechowywane są w odpowiednich do tego warunkach.

Rozdział IV

Zasady ochrony danych osobowych

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 roku.

2. Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Zasady przetwarzania danych oraz zasady udostępniania danych osobowych dziecka są określone w odrębnych przepisach. Udostępnianie tych danych jest możliwe wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym.
4. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Pracownik szkoły może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka poprzez filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka na terenie szkoły, bez pisemnej zgody dyrektora szkoły i opiekuna prawnego dziecka.
3. W celu uzyskania zgody opiekuna prawnego dziecka na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownik instytucji kontaktuje się z opiekunem prawnym dziecka i ustalają procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów, danych kontaktowych do opiekuna prawnego dziecka, bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, wydarzenie publiczne, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju oraz bezpieczeństwa.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu jest możliwy na zasadzie:
 - a. dostępu kontrolowanego- pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych/informatyce,
 - b. dostępu swobodnego – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie placówki.
3. Szkoła zapewnia:
 - a. oprogramowanie filtrujące treści internetowe,
 - b. oprogramowanie monitorujące korzystanie przez dzieci z Internetu,
 - c. oprogramowanie antywirusowe.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich są pedagog szkolny i psycholog szkolny.
2. Osoba odpowiedzialna przeprowadza wśród pracowników szkoły, raz na rok, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu.
3. Osoby odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich opracowują wnioski i przedstawiają je dyrektorowi szkoły i radzie pedagogicznej.
4. W razie zaistnienia potrzeby dyrektor wprowadza do Standardów Ochrony Małoletnich niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom szkoły.

5. Osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich, w razie dokonania w niej zmian, przeprowadzają wśród pracowników placówki szkolenie z aktualizacji dokumentu.

Z przeprowadzonego szkolenia sporządza się protokół, który podpisuje osoba przeprowadzająca szkolenie oraz osoby biorące w nim udział.

Rozdział VIII

Zasady bezpiecznych relacji

1. Komunikacja z dziećmi:

1.1. Zwracamy się do uczniów z szacunkiem.

1.2. Niedozwolone jest zawstydzanie, upokarzanie, czy obrażanie dziecka. Pracownik nie może krzyczeć na dziecko w sytuacji innej, niż wynikającej z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.

1.3. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec innych dzieci. Obejmuje to informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

1.4. W obecności dzieci pracownicy zachowują się w stosowny sposób. Niestosowne zachowanie obejmuje używanie wulgarnych słów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej - dotyczy to np. zastraszania, przymuszania, gróźb.

2. Działania z dziećmi:

2.1. Traktujemy dzieci równo, bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność psychofizyczną, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

2.2. Należy reagować w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, dostosowując poziom komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego.

2.3. Zabronione jest nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych oraz składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to

także komentarze o charakterze seksualnym, żarty, flirt, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych.

2.4. Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu lub fotografowanie. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunku dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.

2.5. Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci na terenie szkoły.

2.6. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka ani rodziców/opiekunów dziecka. Nie dotyczy to okazjonalnych podarunków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

3. Kontakt fizyczny z dziećmi:

3.1. Każde przemocowe działanie wobec dziecka, takie jak bicie, szturchanie lub popychanie, jest niedopuszczalne.

3.2. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu – tzn. jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględniając wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Bezpieczny dotyk jest również dozwolony w czasie zajęć wychowania fizycznego, w celu udzielenia pomocy przy wykonywanych ćwiczeniach sportowych.

3.3. Zabronione jest dotykanie dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. Nie angażujemy się w takie aktywności jak: łaskotanie, udawanie walki, wykręcanie rąk czy brutalne zabawy fizyczne.

3.4. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Osoba będąca świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, jest zobowiązana postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

3.5. Podczas wyjazdów i wycieczek dłuższych niż jednodniowe, niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku.

4. Kontakt poza godzinami pracy:

4.1.Co do zasady, kontakt z dziećmi odbywa się w godzinach pracy i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych.

4.2.Nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.

4.3.Jeżeli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, o fakcie tym musi zostać poinformowany dyrektor szkoły, a rodzice lub opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

4.4.Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

5. Bezpieczna relacja między małoletnimi.

Uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym dobrze i bezpiecznie, dlatego w relacjach rówieśniczych zabrania się wszelkich form agresji.

Zabroniona jest agresja słowna i przemoc psychiczna. Obejmuje to ułóżanie, wyśmiewanie, groźenie, wyzywanie oraz inne formy słownego nękania, a także wrogie gesty, stała krytyka, manipulacja, izolacja społeczna poprzez kontrolowanie i zabranianie kontaktów z innymi, wymuszanie posłuszeństwa, poniżanie i upokarzanie, zawstydzanie.

Zabroniona jest agresja fizyczna, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia.

Zabroniona jest także cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), tj. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli.

Rozdział IX

Zasady i sposób udostępniania standardów rodzicom lub opiekunom prawnym oraz małoletnim w celu zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim stanowią dokument ogólnodostępny. Każdy może się z nim zapoznać w dowolnej chwili.
2. Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej dla uczniów, są dostępne w bibliotece szkolnej oraz na stronie Internetowej szkoły.

Rozdział X

Zasady bezpiecznej rekrutacji nowych pracowników oraz regulacje dotyczące obecności w szkole gości z zewnątrz

1. Przed zawarciem umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy o współpracy, wolontariacie itd., pracownik przedkłada w placówce zaświadczenie z KRK o niekaralności, a placówka dokonuje sprawdzenia pracownika/współpracownika w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
2. Każdorazowo, na zaproszenie do szkoły gościa z zewnątrz należy uzyskać zgodę dyrektora placówki, a także poinformować rodziców/opiekunów uczniów niepełnoletnich o przewidzianym kontakcie z osobami niebędącymi pracownikami szkoły.
3. Przed dopuszczeniem osoby niezatrudnionej w szkole do podjęcia się zbioru działań wobec uczniów, związanych z ich wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, na dyrektorze szkoły oraz na osobie, która ma być dopuszczona do takiej działalności ciążą następujące obowiązki:
 - dyrektor szkoły, uzyskuje informacje, czy dane osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,

- osoba podejmująca się działalności w szkole, przedkłada dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

Sprawdzenie danej osoby w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz przedkładanie zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego **nie są wymagane gdy:**

- zaproszony gość to funkcjonariusz publiczny, w szczególności funkcjonariusz służb państwowych, który w ramach wykonywania swoich ustawowych obowiązków podlega weryfikacji pod kątem karalności,
- gdy spotkanie z gościem nie stanowi zbioru działań, a także gdy nie ma możliwości pozostawiania uczniów na osobności z gościem i znajdują się oni cały czas pod opieką osoby/osób zwykle za nie odpowiedzialnych i w zasięgu ich wzroku.

Rozdział XI

Przepisy końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez dziennik internetowy oraz poprzez udostępnienie pisemnej wersji dokumentu w miejscu ogłoszeń dla pracowników, a także poprzez zamieszczenie na stronie internetowej placówki.
3. Pracownik składa pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4. Oświadczenie dołącza się do akt osobowych pracownika.

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich

Czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci

1. Czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci są:

- 1.1 Czynniki związane z dzieckiem – wiek, płeć, choroby chroniczne, niepełnosprawność, przejawianie zachowań trudnych, ADHD.
- 1.2 Czynniki związane z rodziną dziecka: samotne rodzicielstwo, niespokrewnieni dorośli, funkcjonowanie psychiczne rodziców, przemoc wobec innych członków rodziny, uzależnienia, stosowane metody wychowawcze.
- 1.3 Czynniki związane ze środowiskiem życia dziecka: izolacja społeczna, ubóstwo, przemoc w środowisku zamieszkania rodziny.
- 1.4 Cztery czynniki najpowszechniej współwystępujące i potencjalnie prowadzące do przemocy, to: uzależnienia, choroba psychiczna rodzica, przemoc domowa oraz problemowe zachowania dziecka.

2. Symptomy krzywdzenia dzieci:

- 2.1 Oznaki fizyczne – widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić i/lub które występują w miejscach przykrytych ubraniem i/lub u dziecka, które nie porusza się samodzielnie. Urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia. Ślady mają charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia.
- 2.2 Zachowania ze strony dziecka krzywdzonego:
 - Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie, lub nadmierne pobudzenie, trudność w radzeniu sobie z emocjami, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
 - Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.

- Wyraźnie inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna, niż w obecności innych osób.
- Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
- Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz.
- Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym.
- Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.
- Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem.
- Moczzenie, moczzenie nocne, zanieczyszczanie kałem.
- Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty.
- Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne.
- Niechęć do przebierania się w towarzystwie innych.
- Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

2.3 Zachowania ze strony rodzica:

- Nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne.
- Zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu.
- Zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka.
- Przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej.
- Wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka.
- Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego.
- Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
- Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie w spory między opiekunami, czy stawianie się w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).
- Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
- Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.

- Jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
- Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
- Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich

KARTA INTERWENCJI

Data: _____

Osoba zgłaszająca:

Imię i nazwisko dziecka:

Krótki opis sprawy:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Planowane kroki i ustalenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpis osoby sporządzającej kartę interwencji

Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich

Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich

l. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem: Standardy Ochrony Małoletnich?		
2.	Czy wiesz w jakich miejscach jest dostępny ten dokument?		
3.	Czy znasz formy przemocy zagrażające dziecku?		
4.	Czy znasz czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci?		
5.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
6.	Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
7.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innego pracownika?		
8.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich? <i>(w przypadku odpowiedzi twierdzącej, wpisz poniżej)</i>		

Załącznik nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich

....., dnia

(miejsowość)

Oświadczenie pracownika

o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim

Oświadczam, że zapoznałem się/zapoznałam się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(podpis pracownika)